

WETSVOORSTEL
tot wijziging van de gecoördineerde wetten op de Raad van State
met het oog op de evaluatie van ontwerpen of voorstellen tot herziening van de Grondwet

TOELICHTING

De fractievoorzitters van CD&V, openVLD, sp.a, Groen, PS, MR, cdH en ecole dienden op 15 februari 2012 een voorstel in tot herziening van artikel 195 van de Grondwet (DOC 53 2064/001).

Met dat voorstel voegen zij een tijdelijke overgangsbepaling toe in dit artikel 195 zodat, naast de artikelen die zijn opgenomen in de Verklaring tot herziening van de Grondwet van 7 mei 2010 (B.S. 7 mei 2010) nog andere grondwetsartikelen zouden kunnen worden gewijzigd tijdens deze legislatuur. Zij verwijzen daarbij naar het feit dat hun voorstel het mogelijk zou moeten maken het institutioneel akkoord voor de zesde staatshervorming van 11 oktober 2011 uit te voeren.

1. Voorgestelde wijziging van art. 195 G.W. geeft aanleiding tot debat onder experts

De techniek die door de betrokken partijen wordt gehanteerd, gaf reeds aanleiding tot de nodige discussie onder grondwetsspecialisten, notoire academici en experts. Hierna worden slechts enkele citaten weergegeven:

- Prof. A. Alen (2003): *“Een herzieningsprocedure tijdens één en dezelfde legislatuur zou de broodnodige reflexie ontberen, die de huidige procedure wel biedt. Inzake de herziening van de Grondwet, het weze over de instellingen (ik verwijs bv. naar de recente discussie over de plaats van de monarchie), het weze over de grondrechten (bv. de vrijheid van onderwijs), kan het toch niet dat een toevallige politieke meerderheid, zonder maatschappelijk debat en zonder kritische reflexie – mogelijk zelfs vanwege de pers – tijdens dezelfde legislatuur – en misschien zelfs binnen een zeer kort tijdsbestek – de grondslagen van ons staatsbestel op de helling vermag te zetten.”* (A. Alen, “Opmerkingen” in F. Delpérée (ed.) “La Procédure de révision de la constitution”, Bruylant, Brussel, 2003, p.46)
- Prof. A. Alen (2006) : *“..., al wordt niet onder stoelen of banken gestoken dat het vooral de bedoeling is de Grondwet in de loop van eenzelfde legislatuur te kunnen herzien. De automatische parlamentsontbinding na de bekendmaking van de herzieningsverklaring, en bijgevolg ook de raadpleging van het kiezerskorps, zou worden afgeschaft. Het gaat hier niet zomaar om een of andere detailmaatregel in het kader van een politiek akkoord, doch wel om een grondregel die de wijze bepaalt waarop de grondslagen van ons staatsbestel kunnen worden herzien. We hopen dat het Parlement, en in het bijzonder de – meer juridisch ingestelde – Senaat, zich hiervan bewust is en zich geen “particratistische afspraken tussen enkele politieke leiders” laat opdringen.”* (A. Alen, “De Procedure van Grondwetsherziening” in “De Grondwet Verleden, Heden en Toekomst”, Bruylant, Brussel, 2006, p. 52)
- C. Carette (1992): *“De rigiditeit is de essentie zelf van de Grondwet. Derhalve kunnen wel een aantal kleinere procedurewijzigingen overwogen worden, maar lijkt het strijdig met de Grondwet zelf om de grote principes die haar herzieningsprocedure regelen te wijzigen. Bovendien moet, hoewel deze rigiditeit zich op theoretisch vlak voordoet, kan geconstateerd worden dat in werkelijkheid, in het kader van de huidige grondwettelijke praktijk, ze niet erg belemmerend werkt.”* (“De rigiditeit van de Grondwet”, N. Tijd. Pol, 1992, p. 47)
- Prof. M. Verdussen (2012): *“Qu’à cela ne tienne. Puisque l’article 195 figure, lui, dans la déclaration, insérons-y une disposition transitoire dans le seul but de contourner l’obstacle constitutionnel. Le procédé est léger. Quand on négocie un accord de gouvernement, il y a*

une élémentaire prudence à s'assurer que tous les points de l'accord sont réalisables, notamment sur le plan juridique. Dans un Etat de droit constitutionnel, la Constitution a vocation à limiter l'arbitraire du pouvoir étatique. Par conséquent, les orientations politiques de la majorité en place doivent nécessairement céder devant les contraintes constitutionnelles. Et non l'inverse. (...) Le procédé est maladroit. On ne sait que trop bien que, si l'article 195 de la Constitution a été soumis à révision, c'est afin de permettre au pouvoir constituant d'envisager une refonte globale et durable de la procédure de révision constitutionnelle, devenue largement inadaptée à l'évolution de la société belge." (La Libre Belgique – 11 februari 2012).

- Prof. H. Vuye (2012): *"Ooit struikelde het Egmontpact over artikel 195. Eerste minister Leo Tindemans (CD&V) bulderde op 11 oktober 1978 in volle Kamer dat de grondwet "geen vodje papier" is. (...) Nu vertrekt ook de regering-Di Rupo, voor de gelegenheid aangevuld door Groen en Ecolo, op avontuur. Artikel 195 wordt tijdelijk uitgekleeft. (...) Dit brengt ons bij een wel heel fundamentele vraag: is een staat waar politici ongestraft de grondwet aan hun laars kunnen lappen eigenlijk wel nog een rechtsstaat? Fraude en fraudeconstructies worden nog steeds zwaar onderschat, stelde John Crombez (sp.a) recent. Inderdaad, grondwetsfraude door politici wordt in België niet gesanctioneerd."* (De Morgen – 14 februari 2012)
- Prof. F. Reyntjens (2012): *"In een vroeger leven was ik specialist in het grondwettelijk recht, maar ik ben sedert enkele decennia meer bezig met Afrika, en ik herken dit soort dingen dus wel. Leo Tindemans zei ooit dat hij de grondwet niet beschouwde als een 'vodje papier', maar deze regering denkt daar blijkbaar anders over en volgt liever het voorbeeld van haar Afrikaanse evenknieën. Overigens is haar intentie intern inconsistent. De regering zou immers kunnen voorstellen artikel 195 te herzien, maar dan voorgoed. Zoals gezegd is daar veel voor te zeggen. Maar nu vindt de regering blijkbaar dat die bepaling intrinsiek waardevol is – anders zou ze het wetsartikel nadien niet opnieuw willen invoeren, weliswaar na een kortstondige 'opschorting' die haar blijkbaar uitkomt. Dat de regering zelfs maar overweegt even met de grondwet te zappen, is de schande voorbij."* ("Zappen met een vodje papier", De Standaard - 10 januari 2012)

Ook verschillende politici-grondwetspecialisten spraken zich uit over de procedure tot herziening van de grondwet. Hierna enkele citaten:

- F. Delpérée (2003) : *"L'article 195 de la Constitution permet encore de "calmer le jeu". Tous les acteurs politiques doivent savoir qu'il n'est pas possible d'obtenir "tout et tout de suite". Il y a des césures. Il y a des transitions. Il y a un échelonnement des opérations. C'est une manière civilisée de canaliser le flot des émotions ou des revendications."* (F. Delpérée (ed.) "La Procédure de révision de la constitution", Bruylant, Brussel, 2003, p.8)
- H. Vandenberghe (2003): *"Indien de goedkeuring om artikel 195 van de Grondwet voor herziening vatbaar te verklaren, impliceert dat ook andere artikelen (...) kunnen worden herzien, wordt ingestemd met een constitutionele striptease. (...) Het is een democratisch minimum dat de herziening van de Grondwet haar beslag krijgt over twee legislaturen. De voorstanders van een herziening binnen een en dezelfde legislatuur getuigen van een autoritaire afwijking. Dat is geen loze bewering."* (CD&V bij Verklaring tot herziening Grondwet (Senaat - 2 april 2003))
- J. Vande Lanotte verkondigde (2003): *"Voor geen enkel van die punten is een grondwetsherziening vereist. De periode waarin de Grondwet de hefboom voor een staats hervorming was, is voorbij. Op dit ogenblik kunnen alle wezenlijke punten met een bijzondere wet worden geregeld. Zonder de Grondwet te wijzigen zijn zowel een minimale als een zeer verregaande staats hervorming mogelijk, waarin hetzij wordt teruggekomen op vroegere staats hervormingen, hetzij wordt verdergegaan."* (Senaat - 9 januari 2003)

2. De Raad van State als garantie voor een correcte en degelijke grondwetsherziening

De juridische discussie over de, door de 8 betrokken partijen, voorgestelde techniek kan niet worden beslecht omdat geen enkele instelling in dit verband een eindadvies kan formuleren. De Raad van State, afdeling wetgeving, mag immers niet adviseren over grondwetteksten.

Met onderhavig wetsvoorstel wordt deze lacune weggewerkt. Voortaan zal de Raad van State zich ook moeten uitspreken over voorstellen en ontwerpen die de Grondwet wijzigen. Daarbij is het de bedoeling dat de Raad van State nagaat of de grondwettelijke herzieningsprocedure wel degelijk correct werd opgevolgd.

Door de Raad van State in te schakelen, kan bijgevolg gegarandeerd worden dat de regelgevende teksten van een hoog niveau zijn en dat elke discussie over de wettelijkheid van een grondwetsherziening wordt beslecht.

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in §1, eerste lid, worden de woorden “van alle ontwerpen” vervangen door de woorden “van alle ontwerpen of voorstellen tot herziening van de grondwet en van alle ontwerpen”;

2° §1 wordt aangevuld met een lid luidende als volgt: “Wanneer het verzoek om advies betrekking heeft op een ontwerp of voorstel tot herziening van de Grondwet, beperkt de afdeling wetgeving zich tot de vraag of het ontwerp of voorstel de bepalingen van artikel 195, eerste tot vijfde lid respecteert.”;

3° Een nieuw §5 wordt ingevoegd, luidende als volgt: “§5. De voorzitter van een van de in paragraaf 1 vermelde vergaderingen is steeds verplicht het advies te vragen over de voorstellen tot herziening van de grondwet en over de amendementen op ontwerpen of voorstellen tot herziening van de grondwet.”

Art. 3

In artikel 3, §1, eerste lid, van dezelfde gecoördineerde wetten worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “, evenals, wat de Ministers betreft, de voorontwerpen tot herziening van de Grondwet” worden ingevoegd na de woorden “van reglementaire besluiten”;

2° de woorden “memorie van toelichting van de ontwerpen van wet” worden vervangen door de woorden “memorie van toelichting van de ontwerpen van herziening van de Grondwet, wet”.

Art. 4

In artikel 3bis van dezelfde gecoördineerde wetten worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In §1, eerste lid worden de woorden “, evenals de voorontwerpen tot herziening van de Grondwet” ingevoegd na de woorden “ontwerpen van koninklijke besluiten die de van kracht zijnde wettelijke bepalingen kunnen opheffen, aanvullen, wijzigen of vervangen”;

2° In §1 wordt tussen het eerste en het tweede lid een nieuw tweede lid ingevoegd, luidende als volgt: “Wanneer het verzoek om advies betrekking heeft op een ontwerp of voorstel tot herziening van de Grondwet, beperkt de afdeling wetgeving zich tot de vraag of het ontwerp of voorstel de bepalingen van artikel 195, eerste tot vijfde lid respecteert”;

3° §1 wordt aangevuld met een nieuw laatste lid, luidende als volgt: “De memorie van toelichting van de ontwerpen van herziening van de Grondwet, de ontwerpen of voorstellen en het advies worden samen gepubliceerd”.

Art. 5

In artikel 6 van dezelfde gecoördineerde wetten worden de woorden “voorontwerpen van wetten” vervangen door de woorden “voorontwerpen van herziening van de Grondwet, van wetten”.

Art. 6

In artikel 84 van dezelfde gecoördineerde wetten worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° §1 wordt aangevuld met een lid, luidende als volgt: “Wanneer de adviesaanvraag betrekking heeft op een ontwerp of voorstel tot herziening van de Grondwet, kan niet om spoedbehandeling van de adviesaanvraag worden verzocht. Het advies wordt medegedeeld binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot vijfenveertig dagen in het geval waarin het advies gegeven wordt door de algemene vergadering met toepassing van artikel 85 of door de verenigde kamers met toepassing van artikel 85*bis*.”;

2° §4 wordt aangevuld met een lid, luidende als volgt: “Wanneer de adviesaanvraag betrekking heeft op een ontwerp of voorstel tot herziening van de Grondwet, beperkt de afdeling wetgeving zich in alle gevallen tot de vraag of het ontwerp of voorstel de bepalingen van artikel 195, eerste tot vijfde lid respecteert.”.

Gecoördineerde wetten op de Raad van State
Titel II. Bevoegdheid van de afdeling wetgeving

Art. 2

§ 1

De afdeling wetgeving dient van beredeneerd advies over de tekst **van alle ontwerpen of voorstellen tot herziening van de grondwet en** van alle ontwerpen of voorstellen van wet, van decreet en van ordonnantie , of van amendementen op deze ontwerpen en voorstellen, die bij haar door de Voorzitter van de Senaat, van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, van een Gemeenschaps- of Gewestparlement , van de Franse Gemeenschapscommissie of van de Verenigde Vergadering respectievelijk bedoeld in het derde en het vierde lid van artikel 60 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen zijn aanhangig gemaakt.

Wanneer het verzoek om advies betrekking heeft op een ontwerp of voorstel van wet of op amendementen op die ontwerpen of voorstellen, onderzoekt de afdeling wetgeving ambtshalve of de voorgelegde tekst betrekking heeft op aangelegenheden bedoeld in artikel 74, artikel 77 of artikel 78 van de Grondwet.

Wanneer het verzoek om advies betrekking heeft op een ontwerp of voorstel tot herziening van de Grondwet, beperkt de afdeling wetgeving zich tot de vraag of het ontwerp of voorstel de bepalingen van artikel 195, eerste tot vijfde lid respecteert.

§ 2

De Voorzitter van een van de in paragraaf 1 vermelde vergaderingen is verplicht het advies te vragen **over de voorstellen tot herziening van de grondwet en** over de voorstellen van wet, van decreet of van ordonnantie, en over de amendementen op ontwerpen of voorstellen wanneer ten minste één derde van de leden van de betrokken vergadering erom verzoekt op de door het reglement bepaalde wijze.

§ 3

De Voorzitter van de Senaat, van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, van het Parlement of van de Verenigde Vergadering onderscheidenlijk bedoeld in de artikelen 1 en 60 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, is verplicht het advies te vragen ~~over de voorstellen tot herziening van de grondwet en~~ over de voorstellen van wet of van de ordonnantie en over de amendementen op ontwerpen of voorstellen, wanneer de meerderheid van de leden van een taalgroep van de betrokken vergadering erom verzoekt op de door het reglement bepaalde wijze.

§ 4

De voorzitter van de Kamer of de voorzitter van de Senaat is eveneens verplicht het advies te vragen ~~over de voorstellen tot herziening van de grondwet en~~ over de wetsontwerpen, over de wetsvoorstellen of over de bij een eerste stemming aangenomen amendementen op wetsontwerpen of wetsvoorstellen, wanneer daartoe een verzoek wordt ingediend overeenkomstig artikel 16 van de wet van 6 april 1995 houdende inrichting van de parlementaire overlegcommissie bedoeld in artikel 82 van de Grondwet en tot wijziging van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

§5.

De voorzitter van een van de in paragraaf 1 vermelde vergaderingen is steeds verplicht het advies te vragen over de voorstellen tot herziening van de grondwet en over de amendementen op ontwerpen of voorstellen tot herziening van de grondwet.

Art. 3

§ 1

Buiten het met bijzondere redenen omklede geval van hoogdringendheid en de ontwerpen betreffende begrotingen, rekeningen, leningen, domeinverrichtingen en het legercontingent uitgezonderd, onderwerpen de Ministers, de leden van de gemeenschaps- of gewestregeringen, de leden van het College van de Franse Gemeenschapscommissie en de leden van het Verenigd College respectievelijk bedoeld in het derde en het vierde lid van artikel 60 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, ieder wat hem betreft, aan het met redenen omkleed advies van de afdeling wetgeving de tekst van alle voorontwerpen van wet, decreet, ordonnantie of van ontwerpen van reglementaire besluiten, **evenals, wat de Ministers betreft, de voorontwerpen tot herziening van de Grondwet**. De adviesaanvraag vermeldt de naam van de gemachtigde of van de ambtenaar die de minister aanwijst om de afdeling wetgeving de dienstige toelichtingen te verstrekken. Het advies wordt gehecht aan de memorie van toelichting van de ontwerpen van **herziening van de Grondwet**, wet, decreet of ordonnantie, alsmede aan de verslagen aan de Koning, aan de Regering, aan het College van de Franse Gemeenschapscommissie en aan het Verenigd College.

Aan het advies van de afdeling wetgeving worden niet onderworpen, de ontwerpen van reglementen en besluiten van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering of van het Verenigd College die betrekking hebben op de bevoegdheden van de Brusselse agglomeratie en op de bevoegdheden van de Vlaamse of de Franse Gemeenschapscommissie.

Wat het College van de Franse Gemeenschapscommissie betreft, wordt het advies van de afdeling wetgeving alleen gevraagd voor de besluiten die betrekking hebben op aangelegenheden die met toepassing van artikel 138 van de Grondwet zijn overgeheveld.

§ 2

Indien de hoogdringendheid wordt ingeroepen voor een voorontwerp van wet, decreet of ordonnantie, is het advies van de afdeling wetgeving evenwel toch vereist, maar beperkt het zich tot de vraag of het voorontwerp betrekking heeft op aangelegenheden die, al naar het geval, tot de bevoegdheid van de Staat, de Gemeenschap of het Gewest behoren.

Wanneer voor een voorontwerp van wet de hoogdringendheid wordt aangevoerd, slaat het advies van de afdeling wetgeving eveneens op de vraag of de voorgelegde tekst betrekking heeft op aangelegenheden bedoeld in artikel 74, artikel 77 of artikel 78 van de Grondwet.

[Zou persoonlijk geen hoogdringendheid voorzien voor GWherziening. Dit vooral ook gelet op feit dat onderzoek zich beperkt tot feit of procedure in art. 195 correct werd gevolgd]

§ 3

Indien, volgens het advies van de afdeling wetgeving, een voorontwerp of een voorstel ◀ van wet ▶, decreet of ordonnantie, evenals een amendement of een ontwerp van amendement, de bevoegdheid te buiten gaat van de Staat, de Gemeenschap of het Gewest, al naar het geval, wordt het voorontwerp, dat voorstel of dat amendement doorgezonden naar het Overlegcomité bedoeld in artikel 31 van de gewone wet tot hervorming der instellingen van 9 augustus 1980.

§ 4

Het Overlegcomité brengt binnen een termijn van veertig dagen en volgens de regel van de consensus, advies uit over de vraag of er naar zijn oordeel al dan niet bevoegdheidsoverschrijding is; het advies wordt gemotiveerd.

Indien het Overlegcomité oordeelt dat er overschrijding van bevoegdheid is, vraagt het, al naar het geval, aan de federale regering, aan de bevoegde gemeenschaps- of gewestregering, aan het College van de Franse Gemeenschapscommissie of aan het Verenigd College het voorontwerp te verbeteren of bij de assemblée waar het voorontwerp of het voorstel aanhangig is, de amendementen in te dienen welke het vaststelt en die een einde maken aan deze bevoegdheidsoverschrijding.

Art. 3bis

[bedoeling: advies verplichtend maken in alle gevallen, zo moeten ze in alle hypothesen advies vragen en zijn de achterdeurtjes gesloten]

§ 1

De ontwerpen van koninklijke besluiten die de van kracht zijnde wettelijke bepalingen kunnen opheffen, aanvullen, wijzigen of vervangen, **evenals de voorontwerpen tot herziening van de Grondwet** worden voorgelegd aan het met redenen omkleed advies van de afdeling wetgeving.

Wanneer het verzoek om advies betrekking heeft op een ontwerp of voorstel tot herziening van de Grondwet, beperkt de afdeling wetgeving zich tot de vraag of het ontwerp of voorstel de bepalingen van artikel 195, eerste tot vijfde lid respecteert.

Dat advies wordt samen met het verslag aan de Koning en het koninklijk besluit waarop het betrekking heeft, gepubliceerd.

De besluiten, het advies, het verslag aan de Koning en de tekst van de ontwerpen van besluiten die zijn voorgelegd aan de afdeling wetgeving, worden, voor hun bekendmaking in het Belgisch Staatsblad, medegedeeld aan de Voorzitters van de Kamer van volksvertegenwoordigers en de Senaat.

De memorie van toelichting van de ontwerpen van herziening van de Grondwet, de ontwerpen of voorstellen en het advies worden samen gepubliceerd

§ 2

Voor de ontwerpen van de koninklijke besluiten bedoeld in § 1 van dit artikel, kan de hoogdringendheid, bedoeld in § 1 van artikel 3, niet worden ingeroepen.

Art. 4

De Ministers, de leden van de gemeenschaps- of gewestregeringen, de leden van het College van de Franse Gemeenschapscommissie en de leden van het Verenigd College respectievelijk bedoeld in het derde en het vierde lid van artikel 60 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen kunnen, elk wat hem betreft, het met redenen omkleed advies van de afdeling vragen over alle voorstellen van wet, decreet of ordonnantie, alsmede over alle amendementen op ontwerpen of voorstellen van wet, decreet of ordonnantie.

Artikel 3, §§ 3 en 4, is, in voorkomend geval, van toepassing op dat advies.

[Zou dit niet uitbreiden naar GWherzieningen. Primauteit hoort hier m.i. bij parlement te liggen]

Art. 5

De Minister tot wiens bevoegdheid de arbeid behoort, kan aan de afdeling vragen, binnen een termijn die niet korter dan vijftien dagen mag zijn, advies te geven over een ontwerp van koninklijk besluit tot algemeen verbindendverklaring van een collectieve arbeidsovereenkomst.

Art. 6

De Eerste Minister, de voorzitters van de gemeenschaps- of gewestregeringen en diegenen die het College van de Franse Gemeenschapscommissie of het Verenigd College, respectievelijk bedoeld in het derde en het vierde lid van artikel 60 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, voorzitten kunnen, ieder wat hem betreft, de afdeling belasten met het opmaken van de tekst van voorontwerpen van **herziening van de Grondwet, van wetten, van decreten, van ordonnanties, van besluiten, van reglementen of van amendementen** waarvan de stof en het voorwerp door hen worden vastgelegd.

Art. 6bis

De Eerste Minister, de voorzitters van de wetgevende vergaderingen, de voorzitters van de gemeenschaps- of gewestregeringen en diegene die het College van de Franse Gemeenschapscommissie voorziet alsook diegene die het Verenigd College voorziet, respectievelijk bedoeld in het derde en vierde lid van artikel 60 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, kunnen, ieder wat hem betreft, via de eerste voorzitter aan het coördinatiebureau vragen om de wetgeving die zij aanwijzen te coördineren, te codificeren of te vereenvoudigen.

Het coördinatiebureau legt zijn ontwerp voor aan de afdeling wetgeving, die het samen met haar gemotiveerd advies bezorgt aan de Eerste Minister of aan de betrokken voorzitters.]

Art. 84. § 1. Het onderzoek van de zaken vindt plaats in de volgorde van de inschrijving op de rol, uitgezonderd:

1/ wanneer de overheid die de afdeling wetgeving adieert, vraagt dat het advies wordt medegedeeld binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot vijfenveertig dagen in het geval waarin het advies gegeven wordt door de algemene vergadering met toepassing van artikel 85 of door de verenigde kamers met toepassing van artikel 85bis;

2/ wanneer, in spoedeisende gevallen die in de aanvraag met bijzondere redenen worden omkleed, de overheid die de afdeling wetgeving adieert, vraagt dat het advies wordt medegedeeld binnen een termijn van vijf werkdagen, verlengd tot acht werkdagen in het geval waarin het advies gegeven wordt ofwel met toepassing van artikel 2, § 4, ofwel door de algemene vergadering met toepassing van artikel 85 of door de verenigde kamers met toepassing van artikel 85bis.

Wanneer met toepassing van het eerste lid, 2/, om spoedbehandeling van een adviesaanvraag over een ontwerp van reglementair besluit wordt verzocht, wordt de motivering van het spoedeisend karakter, die in de aanvraag wordt opgegeven, in de aanhef van het besluit overgenomen.

Wanneer de adviesaanvraag betrekking heeft op een ontwerp of voorstel tot herziening van de Grondwet, kan niet om spoedbehandeling van de adviesaanvraag worden verzocht. Het advies wordt medegedeeld binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot vijfenveertig dagen in het geval waarin het advies gegeven wordt door de algemene vergadering met toepassing van artikel 85 of door de verenigde kamers met toepassing van artikel 85bis.

§ 2. De werkdag is de dag die noch een zaterdag, noch een zondag, noch een feestdag is. De termijnen gaan in op de eerste werkdag na die van de inschrijving op de rol. De vervalddag is in de termijn begrepen. Is die dag geen werkdag, dan verstrijkt de termijn op de eerstvolgende werkdag.

De hoofdgriffier deelt zonder verwijl aan de indiener van de adviesaanvraag de begin- en de einddatum van de termijn mee.

Het advies wordt per post, per bode, per fax of per elektronische post medegedeeld; de mededeling per fax of per elektronische post wordt schriftelijk bevestigd. Indien het advies krachtens artikel 83 moet worden vertaald, wordt het geacht reeds te zijn medegedeeld op het ogenblik dat de tekst ervan wordt medegedeeld in de taal waarin het is gesteld.

§ 3. Onverminderd artikel 2, § 1, tweede lid, mag het advies van de afdeling wetgeving, in het geval bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, 1/, zich beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, de rechtsgrond en de te vervullen voorgeschreven vormvereisten; het beperkt zich tot dat onderzoek in het geval bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, 2/.

Wanneer het advies wordt gevraagd binnen een termijn van paragraaf 1, eerste lid, 1/ of 2/, wordt het gegeven zelfs indien de voorgeschreven vormvereisten niet zijn vervuld.

§ 4. Wanneer de adviesaanvraag betrekking heeft op een voorontwerp of een voorstel van wet, van decreet of van ordonnantie, of op een amendement op een dergelijk ontwerp of voorstel, dient de afdeling wetgeving binnen de termijn en gesteld in paragraaf 1, eerste lid, 1/ en 2/, of binnen een bijkomen de termijn, door de adviesaanvrager verleend vóór het verstrijken van die termijnen, mededeling te doen van een advies, dat ten minste betrekking heeft op de drie punten genoemd in paragraaf 3, eerste lid.

Wanneer de adviesaanvraag betrekking heeft op een ontwerp van reglementair besluit en de afdeling wetgeving geen advies heeft medegedeeld binnen de termijnen gesteld in paragraaf 1, eerste lid, 1/ en 2/, of binnen een bijkomende termijn, door de adviesaanvrager verleend vóór het verstrijken van die termijnen, wordt de adviesaanvraag aan de Raad van State onttrokken en wordt ze afgevoerd van de rol. In de aanhef van het besluit wordt melding gemaakt van het ontbreken van de mededeling van het advies binnen de termijn.

Wanneer de adviesaanvraag betrekking heeft op een ontwerp of voorstel tot herziening van de Grondwet, beperkt de afdeling wetgeving zich in alle gevallen tot de vraag of het ontwerp of voorstel de bepalingen van artikel 195, eerste tot vijfde lid respecteert.

Art. 84bis .Van zodra er een aanvraag tot advies ontvangen wordt die niet voorzien is van een termijn krachtens artikel 84 , § 1, eerste lid, 1/ en 2/, onderzoekt de kamer die om advies is verzocht of de voorafgaande formaliteiten die vereist zijn door het voorontwerp of het voorstel dat haar voorgelegd wordt, vervuld zijn.

Binnen de vijftien dagen die volgen op de ontvangst van de in het eerste lid bedoelde aanvraag, brengt zij, in voorkomend geval, de overheid schriftelijk op de hoogte van de voorafgaande formaliteiten die niet vervuld zouden zijn.

Ingeval de kamer die om advies is verzocht in de door het tweede lid voorgeschreven vormen en termijnen vaststelt dat het dossier niet onderzocht kan worden, kan deze kamer beslissen, in afwijking van artikel 84, § 1, eerste lid, inleidende zin, om over te gaan tot het onderzoek van de zaak die onmiddellijk volgt in de volgorde van inschrijving op de rol.

De zaak waarvan het onderzoek wordt uitgesteld krachtens het vorige lid, wordt van de rol geschrapt en ingeschreven op een wachtrol. Het onderzoek ervan wordt hernomen van zodra de kamervoorzitter vastgesteld heeft dat de formaliteiten volledig vervuld zijn.